Lietas arhīva Nr. A42-00107-23/8
ECLI:LV:ADRJRIT:2023:0912.A420237221.4.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2023.gada 12.septembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese D.Grabovska,

piedaloties pieteicējai /pers. A/, pieteicējas /pers. A/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/, pieteicējas /pers. C/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. D/, līdzpieteicēju juridiskās palīdzības sniedzējam zvērinātam advokātam Jurim Daukulam un atbildētājas Mārupes novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Mārupes novada domes pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers. E/ un /pers. F/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. C/ un /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru līdzpieteicējām tiktu piešķirts pašvaldības līdzfinansējums dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai ūdenssaimniecības sistēmai.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. C/ pieder nekustamais īpašums /adrese A/, Mārupes pagastā, Mārupes novadā, kadastra Nr./numurs A/.
/pers. A/ pieder nekustamais īpašums /adrese B/, Mārupes pagastā, Mārupes novadā, kadastra Nr./numurs B/.
2021.gada 12.aprīlī vietējā laikrakstā „Mārupes Vēstis" publicēts pašvaldības aicinājums pieteikties līdzfinansējumam centralizētās kanalizācijas pieslēgšanai.
/pers. A/ 2021.gada 12.maijā (lietas 35.lapa) un /pers. C/ 2021.gada 17.maijā (lietas 37.lapa) vērsās ar pieteikumu par Mārupes novada pašvaldības finansējuma piešķišanu dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai kanalizācijas un/vai ūdensapgādes sistēmai.
Ar Mārupes novada domes 2021.gada 11.augusta lēmuma Nr.14 „Par Mārupes novada pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanu dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai ūdenssaimniecības sistēmai" (turpmāk – Lēmums) 2.punktu nolemts atteikt piešķirt līdzpieteicējām pašvaldības līdzfinansējumu dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai ūdenssaimniecības sistēmai (*lietas 11.-12.lapa; 14.-15.lapa*).
Lēmums pamatots ar apstākli, ka abi pieteikumi neatbilst Mārupes novada domes 2016.gada 21.decembra saistošo noteikumu Nr.47/2016 „Par Mārupes novada pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanu dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes sistēmai un centralizētajai kanalizācijas sistēmai" (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.47/2016) 3.2.punktam.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, līdzpieteicējas vērsās ar pieteikumu tiesā (lietas 4.-8.lapa). Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.
[2.1] Līdzpieteicējas skaidro, ka Mārupes novada domei tika iesniegti ar /adrese C/ īpašnieku saskaņoti zemes robežu plāni, kuros ir atzīmētas esošās kanalizācijas sistēmas un vēlamās pieslēgumu atrašanās vietas. Dzīvojamām mājām /adrese A/ un /adrese B/ dzeramā ūdens piegāde ir nodrošināta, jo mājas ir pieslēgtas maģistrālajam ūdensapgādes vadam. Starp /adrese/ ielu un abu līdzpieteicēju īpašumiem atrodas viena dzīvojamā māja /adrese C/ ar tai pieguļošo teritoriju. Līdzpieteicēju mājas ar ielu savieno 60 metrus garš servitūta ceļš.
2019.gadā pie /adrese/ ielas maģistrālā kanalizācijas vada tika pieslēgta māja /adrese C/. No ielas maģistrālā vada tika izveidots atzars līdz mājas /adrese C/ teritorijā esošai kanalizācijas akai. Šī kanalizācijas aka ir tiešā /adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamo māju tuvumā. Abu dzīvojamo māju /adrese A/ un /adrese B/ pieslēgšana pie maģistrālās kanalizācijas vada ir plānota, izmantojot /adrese C/ zemesgabalā izvietoto kanalizācijas aku. Šāda kanalizācijas vada izbūve ir saskaņota ar /adrese C/ īpašnieku. No /adrese C/ zemesgabalā izvietotās kanalizācijas akas kanalizācijas vads apmēram 48 metrus ietu pa /adrese A/ īpašumu un pie 28.metra tiktu izveidots 10 metru garš atzars uz /adrese B/ īpašumu. Divu īpašumu /adrese A/ un /adrese B/ pieslēgšanai pie maģistrālā kanalizācijas vada nepieciešams izbūvēt kopā 58 metrus garu kanalizācijas vadu.
/adrese/iela sākuma daļā – posmā no /adrese/ ielas līdz /adrese/ielai ir veidota ar iespēju to paplašināt uz labo pusi, līdz ar to blakus esošo /adrese/ ielas labās puses dzīvojamo māju īpašumus pieslēdzot maģistrālajam kanalizācijas vadam, ir jāizbūvē līdzīgus vai pat garākus kanalizācijas vadus.
Konkrētajā gadījumā Saistošo noteikumu Nr.47/2016 3.2.punktā ir ietverta obligātā prasība, proti, ka pa ielu vai ceļu gar šo nekustamo īpašumu jau ir izbūvēts maģistrālais ūdensapgādes un/vai kanalizācijas vads vai tas atrodas tiešā tuvumā šim nekustamajam īpašumam, un tā izbūve ir tehniski, tiesiski un ekonomiski pamatota.
Līdzpieteicējas uzskata, lai konstatētu abu līdzpieteicēju neatbilstību Saistošo noteikumu Nr.47/2016 3.2.punkta prasībai, Mārupes novada domei bija jākonstatē apstākļi par katru dzīvojamo māju atsevišķi: 1) vai pa /adrese/ielu jau ir izbūvēts maģistrālais kanalizācijas

vads; 2) vai /adrese/ ielas maģistrālais kanalizācijas vads atrodas tiešā tuvumā /adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamai mājai; 3) vai /adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamās mājas pieslēguma izbūve maģistrālajam kanalizācijas vadam ir tehniski pamatota; 4) vai /adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamo māju pieslēguma izbūve maģistrālajam kanalizācijas vadam ir ekonomiski pamatota.

[2.2] Mārupes novada dome nav norādījusi, kāpēc konkrēti līdzpieteicējas neatbilst Saistošo noteikumu Nr.47/2016 3.2.punktam, turklāt norādīta nepatiesa informācija par līdzpieteicēju neatbilstību Saistošo noteikumu Nr.47/2016 3.2.punktam.

Līdzpieteicējas skaidro, ka pa /adrese/ielu 2015.gadā ir izbūvēti abi maģistrālie vadi – ūdensapgādei un kanalizācijai.

/adrese/ielas kanalizācijas maģistrālais vads atrodas apmēram 20 metru attālumā no /adrese A/ un /adrese B/ nekustamajiem īpašumiem, tātad tiešā tuvumā līdzpieteicēju īpašumam.

2019.gadā /adrese C/ dzīvojamās mājas īpašums saņēma pašvaldības atbalstu un izbūvēja pieslēgumu maģistrālajam kanalizācijas vadam. Līdzpieteicējas zemes robežu plānos ar ierakstu „aktīvs pieslēgums /adrese C/" ir uzrādījušas jau izbūvēto pieslēgumu un lūdz turpināt jau esošo /adrese C/ nekustamā īpašuma pieslēguma izbūvi līdz /adrese A/ un /adrese B/ īpašumiem. Turpinot līdz /adrese C/ veiktā pieslēguma izbūvi, rezultātā to izmantos divi – /adrese A/ un /adrese B/ Saistošo noteikumu Nr.47/2016 3.punkta prasībām atbilstoši nekustamie īpašumi. Tādējādi /adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamās mājas pieslēguma izbūve maģistrālajam kanalizācijas vadam ir tehniski pamatota un daļēji jau realizēta.

/adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamās mājas pieslēguma izbūve maģistrālajam kanalizācijas vadam skar tikai /adrese C/, /adrese A/ un /adrese B/nekustamo īpašumu zemi. Zemes robežu plānos /adrese C/, /adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamo māju īpašnieki ar parakstiem ir apliecinājuši ierakstu, ka visas trīs mājsaimniecības piekrīt trases provizoriskam izvietojumam /adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamās mājas pieslēguma izbūvei maģistrālajam kanalizācijas vadam, tādēļ tas saskaņots ar iesaistītajām pusēm un ir tiesiski pamatots.

/adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamo māju pieslēgšanai maģistrālajam kanalizācijas vadam jāiegulda zemē 58 metrus garš kanalizācijas vads jeb vidēji 29 metrus vienai dzīvojamai mājai, kas nav vairāk, kā citiem īpašumiem. Kanalizācijas vada pieslēguma izbūves process nav tehnoloģiski sarežģīts, līdz ar to, bez tehnoloģiski sarežģītiem risinājumiem izbūvējot 58 metrus garu pieslēguma vadu divu mājsaimniecību pieslēgšanai maģistrālajam kanalizācijas vadam, projekts neprasa palielinātu finansējumu un ir ekonomiski pamatots.

[2.3] Līdzpieteicējām ir smagi sadzīviskie apstākļi un ierobežotas finanšu iespējas, lai izpildītu Ministru kabineta 2017.gada 27.jūnija noteikumu Nr.384 „Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu" 18.punktā uzdoto pienākumu. Finansiāls atbalsts no pašvaldības puses decentralizētās kanalizācijas sistēmas pieslēgšanā centralizētajai kanalizācijas sistēmai sniegtu lielu atspaidu mājsaimniecībām.

[2.4] Mārupes novada dome pārkāpusi vienlīdzības un tiesiskās paļāvības principus un vienu no izvirzītajiem uzdevumiem – veicināt decentralizēto kanalizācijas sistēmu pieslēgšanos centralizētajai kanalizācijas sistēmai.

[3] Mārupes novada dome rakstveida paskaidrojumos (*lietas 21.-24.lapa*) pieteikumu neatzīst, norādot turpmāk minēto.

[3.1] Līdzpieteicējas uzskata, ka viņām piederošie nekustamie īpašumi atbilst Saistošo noteikumu *Nr.47/2016* 3.2.punktam, jo tos nodala no /adrese/ielas tikai viens īpašums, kurā, citu starpā, ar pašvaldības atbalstu jau ir ierīkots pieslēgums centralizētajam kanalizācijas tīklam. Mārupes novada dome apstiprina, ka /adrese C/ izbūve veikta ar pašvaldības līdzfinansējumu 2019.gadā, tomēr šim apstāklim konkrētajā lietā nav nekādas nozīmes, lai pašvaldība pievienotu lietas materiāliem ar šo īpašumu saistītos dokumentus.

Lai izpildītu Saistošo noteikumu *Nr.47/2016* 2.punktu kopsakarā ar Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 8.panta trešo daļu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu un 10.panta pirmās daļas 4.punktu SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" centralizētās kanalizācijas tīklam būtu jāatrodas tieši pie īpašumu /adrese A/ un /adrese B/ robežām, kā tas izskatāmajā lietā nav.

[3.2] Mārupes novada dome lūdz ņemt vērā SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" sniegto informāciju (*lietas 53.-54.lapa*), ka līdzpieteicēju piedāvātais pieslēguma risinājums vairs nav tikai ārējos un iekšējos tīklus savienojošs elements (pieslēgums Saistošo noteikumu *Nr.47/2016* 2.punkta izpratnē), bet tas ir trešajai personai piederošu īpašumu šķērsojošā otrās grupas hidrotehniskā būve, kura pati par sevi ir patstāvīgs infrastruktūras objekts, kas pēc izbūves apgrūtinās privāto īpašumu /adrese C/.

Pirms tiek risināts jautājums par tiešo pieslēgumu izbūvi līdzpieteicēju īpašumiem, ir jārisina jautājums par to, vai atzara no /adrese/ielā esošā kanalizācijas vada izbūve līdz abu līdzpieteicēju īpašumu robežām ir tehniski, tiesiski un ekonomiski pamatota, jo atzaram ir jābūt izbūvētam kā SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" infrastruktūras daļai par SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" līdzekļiem, lai nodrošinātu sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu līdz piederības robežai (potenciāla pieslēguma izbūves vieta, kuru līdzfinansēšanai vērsušās līdzpieteicējas pašvaldībā).

Daļā par tehnisko risinājumu, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" norāda, ka atzars līdz līdzpieteicēju īpašumiem obligāti ir jāaprīko ar sūkņu staciju, jo ar pašteces risinājumu notekūdeņi nesasniegs maģistrālo vadu. Proti, notekūdeņi virzās tikai vienā virzienā – no to rašanās vietas līdz maģistrālajam vadam, un maģistrālais vads jau atrodas tādā dziļumā /adrese/ielā, kas tehniski nevar nodrošināt atbilstošu slīpumu no līdzpieteicēju īpašumiem, lai paštecē sadzīves notekūdeņi bez aizķeršanās tiktu novadīti.

Vērtējot šādas infrastruktūras izbūves tiesiskumu un izdevīgumu, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" norāda, ka ārpus sarkanajām līnijām atbalsta tikai tādas infrastruktūras veidošanu, kura, nonākot SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" pamatlīdzekļu uzskaitē, var kalpot nākotnē vairāku jaunu pieslēgumu izveidošanai. Šādus tīklus būvē un finansē SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" kā ūdenssaimniecības pakalpojuma sniedzējs Ūdenssaimniecības pakalpojuma likuma 11.pantā noteiktā kārtībā.

Konkrētajā gadījumā, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" kā ūdenssaimniecības pakalpojuma sniedzējs uzskata, ka šādas infrastruktūras izbūve un uzturēšana neatbilst SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" kā sabiedriskā pakalpojuma sniedzēja interesēm nodrošināt sabiedrisko pakalpojumu, un līdz ar to nav ekonomiski pamatota, jo pakalpojumu lietos tikai divas mājsaimniecības, savukārt, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi", būvējot to sabiedriskā pakalpojuma nodrošināšanas nolūkos, visas ar to saistītās izmaksas būtu jāiekļauj kopējā ūdenssaimniecības tarifā.

Daļā par piedāvātā risinājuma tiesiskumu, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" norāda, ka piekrīt līdzpieteicēju risinājumam, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" šā mērķa sasniegšanai vispirms būtu jārisina arī kompensācijas izmaksāšanas jautājumi saistībā ar /adrese C/ zemes apgrūtināšanu ar SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" infrastruktūru. Šai vienošanās būtu jānotiek pirms līdzpieteicējas iesniedz savus pieteikumus pašvaldības atbalsta saņemšanai, jo, kamēr tā nav panākta, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" nav tiesīga pieļaut, ka pašvaldības atbalstāmie būvdarbi notiks trešajai personai piederošajā īpašumā. Līdzpieteicēju līdz šim privāttiesiskā kārtā panāktais saskaņojums ar /adrese C/ īpašnieku neatbrīvo pašu /adrese C/ īpašnieku un SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" no pienākuma obligāti rakstveidā vienoties par privātā īpašuma apgrūtināšanu pirms jebkādu tālāku darbību plānošanas, tostarp arī pašvaldības atbalsta pieteikšanas.

Kā alternatīvs situācijas risinājums apstākļos, kad sabiedriskā pakalpojuma sniedzējs nesaskata lietderību izbūvēt savus tīklus līdz pakalpojuma lietotāja īpašuma robežai Ūdenssaimniecības pakalpojuma likuma 11.panta kārtībā, ir līdzpieteicējiem vienoties ar /adrese C/ nekustamā īpašuma īpašnieku par tā esošā pieslēguma izmantošanu, /adrese C/ īpašniekam turpmāk nodrošinot līdzpieteicējām ūdenssaimniecības pakalpojumu kā blakuslietotājām. Šādā gadījumā /adrese C/ īpašniekam atsevišķi nav jāvienojas ar SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi". Piederības robeža saglabātos

pie /adrese C/ īpašuma, attiecīgi nodrošinot iekšējo un ārējo tīklu uzturēšanas kārtību atbilstoši Ūdenssaimniecības pakalpojuma likuma 9.panta un 10.panta prasībām.

Mārupes novada dome pievienojas SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" izteiktajam viedoklim un uzskata, ka konkrētajā situācijā, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" maģistrālajam vadam neatrodoties tieši pie līdzpieteicēju īpašumu robežām un SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" nesaskatot lietderību to izbūvēt nākotnē, nav iespējams piešķirt pašvaldības atbalstu tādas infrastruktūras izbūvei, kas pēc būtības ir nevis pieslēgums (ārējos un iekšējos tīklus savienojošs elements ar skaidri noteikto piederības robežu), bet ir trešajai personai piederošu īpašumu šķērsojoša un pēc izbūves apgrūtinoša otrās grupas hidrotehniskā būve, kura pati par sevi ir patstāvīgs infrastruktūras objekts. Turklāt nenonākot šim vadam ar sūkņu staciju SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" pamatlīdzekļu uzskaitē, ūdenssaimniecības pakalpojuma kā sabiedriskā pakalpojuma pieejamība līdzpieteicējam jebkurā gadījumā tiks liegta, kas ir pretrunā ar Saistošo noteikumu *Nr.47/2016* izdošanas mērķi – nodrošināt tieši sabiedriskā ūdenssaimniecības pakalpojuma pieejamību Mārupes pagasta administratīvajā teritorijā (Ūdenssaimniecības pakalpojuma likuma 6.panta pirmās daļas tvērumā).

[4] Tiesas sēdē līdzpieteicējas uzturēja iesniegto pieteikumu, sniedzot papildu paskaidrojumus, ka līdzpieteicējām strīds ir aktuāls, kaut arī veikti grozījumi normatīvajā regulējumā un *Saistošie noteikumi Nr.47/2016 ir zaudējuši spēku ar 2022.gada 1.jūliju. Līdzpieteicēju ieskatā lieta būtu izskatāma, piemērojot to normatīvo regulējumu, kāds bija spēkā laikā, kad līdzpieteicējas vērsās pašvaldībā.*

[5] Mārupes novada domes pilnvarotie pārstāvji tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā norādīto, papildus skaidrojot, ka līdzpieteicējas nav vērsušās Mārupes novada domē ar saskaņotu un SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" apstiprinātu kanalizācijas vada izbūves projektu. Vienlaicīgi Mārupes novada dome 2022.gada 13.decembra vēstulē Nr.1/2.1-3/2594 „Par līdzfinansējuma piešķiršanu dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes sistēmai un centralizētajai kanalizācijas sistēmai" sniedza skaidrojumu līdzpieteicējām, ka šobrīd spēkā esoši ir Mārupes novada domes 2022.gada 22.maija saistošie noteikumi Nr.26/2022 „Par Mārupes novada pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanu dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes sistēmai un centralizētai kanalizācijas sistēmai" (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.26/2022), kas paredz atšķirīgu līdzfinansējuma piešķiršanas kārtību. Tāpat pašvaldības vēstulē līdzpieteicējām norādītas tiesību normas un uzskaitīti dokumenti, kas jāiesniedz, kā arī dokumenti, kas jāsaskaņo ar pašvaldības kapitālsabiedrību SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi".

Motīvu daļa

[6] Lietā ir strīds par to, vai izpildās kritēriji labvēlīga administratīvā akta izdošanai, ar kuru līdzpieteicējām tiktu piešķirts pašvaldības līdzfinansējums dzīvojamo māju /adrese A/ un /adrese B/, pieslēgšanai centralizētajai ūdenssaimniecības sistēmai.

Tāpat lietā izšķirams, kādas tiesību normas ir piemērojamas, izskatot tiesisko strīdu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

[7] Līdzpieteicēju ieskatā lietā strīds izšķirams, piemērojot *Saistošos noteikumus Nr.47/2016 (zaudējuši spēku ar 2022.gada 1.jūliju), tas ir, normatīvo regulējumu, kāds bija spēkā laikā, kad līdzpieteicējas vērsās pašvaldībā.*

Tiesa šādu pieteicēju argumentu noraida kā nepamatotu, pamatojoties uz turpmāko.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, atbilstoši kurai, lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet, kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi. Turklāt šādā gadījumā tiesa nav saistīta tikai ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Izskatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu. Konstatējot, ka kāds labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikums nav iestājies, tiesai nav pamata apmierināt prasījumu *(Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punkts*). Proti, tiesai jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Pamats izdot personai labvēlīgu administratīvo aktu ir tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi (*Senāta 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.SKA-84/2007 9.1.punkts*).

Vienlaicīgi norādāms, ka, ja normatīvajā tiesību aktā norādīts uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, iestāde var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi.

Tāpat atbilstoši ilggadējai Senāta praksei parasti gadījumā, ja tiesa izskata pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai, kas izskata lietu pēc būtības, jāvērtē tie tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas pastāvēja līdz lietas izskatīšanas pabeigšanai (gadījumā, ja lieta izskatīta mutvārdu sēdē – līdz brīdim, kad tiesa aiziet taisīt spriedumu). Izņēmums ir gadījumā, ja pieprasītais labums ir saistīts ar konkrētu laika periodu vai ja tiesību normas grozījuma gadījumā pārejas noteikumos ir atrunāts citādi (*Senāta 2009.gada 11.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-345/2009 10.punkts*).

No minētā izriet, ka tiesai konkrētā lieta jāizskata, ņemot vērā šajā brīdī esošos faktiskos apstākļus, vērtējot tos ar šobrīd spēkā esošajām tiesību normām, konstatējot, vai izpildās tiesību normās noteiktie kritēriji, lai līdzpieteicējām būtu tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Vienlaicīgi norādāms, ka tiesa un arī iestāde nevar piemērot spēkā neesošu tiesību un/vai normatīvos aktus, pretēji līdzpieteicēju juridiskās palīdzības sniedzēja viedoklim.

[8] Atsaucoties uz līdzpieteicēju pārstāvja argumentu, ka līdzpieteicēju mērķis, vēršoties tiesā, bija arī tiesas vērtējuma saņemšana par Mārupes novada domes izdotā administratīvā akta tiesiskuma izvērtējumu, tiesa skaidro turpmāko.

Administratīvo tiesu praksē ir nostiprinājusies atziņa, ka, pieņemot pieteikumu un izspriežot lietu, ir jāievēro privātpersonas tiesību ievērošanas princips tādējādi, ka pieteikuma priekšmets ir jānosaka atbilstoši pieteicēja gribai, kura secināma no pieteikuma satura kopumā, pat ja pieteikuma lūguma daļā prasījums ir norādīts neprecīzi vai neatbilstoši Administratīvā procesa likuma 184.pantā norādītajiem pieteikuma priekšmetiem (*Senāta 2008.gada 6.maija sprieduma lietā Nr.SKA-142/2008 10.punkts*).

Izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Šāda nostādne izriet no apstākļa, ka atteikuma izdot labvēlīgu aktu, kas ir negatīvs administratīvais akts, atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt. Tādu dod vienīgi labvēlīga akta izdošana. Gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iepriekš izdotais atteikums

automātiski zaudē spēku. Tādējādi atteikuma izdot labvēlīgu administratīvo aktu atcelšana, vienlaikus neuzliekot pienākumu izdot labvēlīgu administratīvu aktu, ir bezjēdzīga, jo tā nerada tiesiskas sekas. Līdz ar to atteikuma izdot labvēlīgu administratīvo aktu tiesiskums pārbaudāms, skatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, nevis vērtējams kā prasījums par administratīvā akta atcelšanu (*Senāta 2019.gada 15.oktobra lēmuma Nr.SKA-1531/2019 6.punkts, ECLI:LV:AT:2019:1015.SKA153119.3.L*)

Tiesa norāda, ka Lēmuma atcelšana un/vai atzīšana par prettiesisku nedotu līdzpieteicējām nekādu labumu. Līdzpieteicēju mērķis ir panākt, lai viņām tiktu piešķirts līdzfinansējums dzīvojamo māju pieslēgšanai centrālajai kanalizācijas sistēmai, līdz ar to, ierosinot lietu, tiesnese pēc savas iniciatīvas precizēja pieteikuma priekšmetu, nosakot, ka tiesā izskatāms pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru līdzpieteicējām tiktu piešķirts pašvaldības līdzfinansējums dzīvojamo māju /adrese A/ un /adrese B/, pieslēgšanai centralizētajai ūdenssaimniecības sistēmai, precīzāk, centralizētajai kanalizācijas sistēmai.

[9] Saskaņā ar Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 8.panta trešo daļu sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs atbild par centralizēto ūdensapgādes sistēmu vai centralizēto kanalizācijas sistēmu un tās tehnisko stāvokli līdz piederības robežai. Ja sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs un pakalpojumu lietotājs ir vienojušies par citādu atbildības sadalījumu, tad ar to saistītie pakalpojumi nav uzskatāmi par sabiedriskajiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem.

Minētā likuma 9.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka pakalpojumu sniedzējam ir pienākums nodrošināt centralizētās ūdensapgādes sistēmas vai centralizētās kanalizācijas sistēmas ekspluatāciju un uzturēšanu līdz piederības robežai, lai sniegtu pakalpojumu lietotājiem nepārtrauktus ūdenssaimniecības pakalpojumus.

Savukārt atbilstoši Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 10.panta pirmās daļas 4.punktam pakalpojumu lietotājam ir pienākums uzraudzīt līdz piederības robežai savā īpašumā vai valdījumā esošās ūdensapgādes sistēmas un kanalizācijas sistēmas tehnisko stāvokli un nekavējoties likvidēt jebkuru bojājumu, ja pakalpojumu sniedzējs un pakalpojumu lietotājs nav vienojušies par citādu atbildības sadalījumu attiecībā uz pakalpojumu lietotāja ūdensapgādes vai kanalizācijas sistēmas apkalpošanu.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 1.panta 8.punkts noteic, ka piederības robeža ir robeža starp ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja īpašumā, valdījumā vai turējumā esošajām centralizētajām ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām un ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāja īpašumā (dzīvokļu īpašnieku kopīpašumā) vai valdījumā esošajām ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām.

Atbilstoši Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 6.panta sestajai daļai vietējās pašvaldības dome var izdot saistošos noteikumus par līdzfinansējumu nekustamā īpašuma pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai, nosakot līdzfinansējuma apmēru un tā saņemšanas nosacījumus.

Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" 43.panta trešo daļu dome var pieņemt saistošos noteikumus arī, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi.

No minētajām tiesību normām izriet pašvaldības tiesība piešķirt līdzfinansējumu, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju, kā arī brīvprātīgo iniciatīvu izpildi. Vienlaicīgi tieši ūdens un kanalizācijas pakalpojumu sniedzējam, kas izskatāmajā lietā ir SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi", ir pienākums nodrošināt centralizētās ūdensapgādes sistēmas vai centralizētās kanalizācijas sistēmas ekspluatāciju un uzturēšanu līdz piederības robežai.

[10] Saistošo noteikumu Nr.26/2022 1.punkts skaidro, ka šie noteikumi noteic kārtību, kādā Mārupes novada pašvaldība piešķir līdzfinansējumu privātpersonai dzīvojamās mājas (turpmāk – nekustamais īpašums) pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes sistēmai un centralizētajai kanalizācijas sistēmai, kā arī līdzfinansējuma saņemšanas un izlietošanas kārtību.

Atbilstoši Saistošo noteikumu Nr.26/2022 2.2.apakšpunktam ar pieslēgumu saprot ārējo ūdensvada un/vai kanalizācijas tīklu un būvju kopumu no pašvaldības kapitālsabiedrības īpašumā esošās centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas līdz pakalpojumu lietotāja īpašumā vai valdījumā esošai sistēmas daļai vai ēkas ārsienai, kas nodrošina lietotājam centralizētā ūdenssaimniecības pakalpojuma saņemšanu.

Saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.26/2022 3.punktu līdzfinansējums tiek piešķirts būvdarbu tehniskās dokumentācijas izstrādei (tehniskā dokumentācija – dokumentu kopums, kas pamato un apliecina pieslēguma izbūvi, t.sk., tehniskie noteikumi, apliecinājuma karte, būvprojekts, inženiertopogrāfiskais uzmērījums, inženierģeoloģiskā izpēte, vienkāršotā inženierpieslēguma shēma, inženiertīklu novietojuma plāns, tāme vai izpilduzmērījums, tā reģistrācija mērniecības centra datu bāzē) un būvdarbu izmaksu segšanai pieslēguma izveidei nekustamajā īpašumā (nekustamais īpašums – pašvaldības teritorijā esoša, ekspluatācijā nodota dzīvojamā ēka vai daudzdzīvokļu ēka).

Tātad līdzfinansējumu pašvaldība piešķir gan par būvdarbu tehniskās dokumentācijas izstrādi, gan par būvdarbu izmaksām.

Tiesas sēdē Mārupes novada domes pilnvarotais pārstāvis paskaidroja, ka līdzpieteicējām nav uzlikts pienākums pieslēgties centralizētajai kanalizācijas sistēmai, bet gan pienākums reģistrēt kanalizācijas sistēmu. Tāpat Mārupes novada domes pilnvarotais pārstāvis skaidroja, ka sākotnēji ir jāizstrādā tehniskā dokumentācija, sadarbojoties ar pakalpojuma sniedzēju – SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" –, turklāt tehniskās dokumentācijas izstrādes izmaksas līdz 350 *euro* apmērā līdzfinansē arī Mārupes novada dome, tomēr pirms tam personai ir jāiegulda privātie līdzekļi, savukārt tieši ar būvniecību saistītās izmaksas tiek līdzfinansētas avansā.

Tiesas sēdē līdzpieteicēju pilnvarotie pārstāvji atzina, ka projekta izstrāde un saskaņošana nav uzsākta, tajā skaitā dokumentu sagatavošanas process, atsaucoties uz to, ka līdzpieteicējām nav pietiekama privāta finansējuma procesam.

[11] Saistošo noteikumu Nr.26/2022 4.punkts uzskaita kritērijus, kam jāizpildās, lai piešķirtu līdzfinansējumu:

4.1. Atbilstoši kārtējā gadā apstiprinātā budžeta ietvaros pieejamā finansējuma apmērā vai pārceļ uz nākamo gadu, piešķirot pēc nākamā gada apstiprinātā budžeta pieejamā finansējuma;

4.2. Ja pa ielu vai ceļu gar nekustamo īpašumu ir izbūvēts maģistrālais ūdensvads un/vai kanalizācijas vads vai tas atrodas tiešā tuvumā šim nekustamajam īpašumam, un tā izbūve ir tehniski, tiesiski un ekonomiski pamatota;

4.3. Ja pieslēguma izmaksas neietver ēkas iekšējās ūdensapgādes un/ vai kanalizācijas izbūves izmaksas un lietus ūdens kanalizācijas novadīšanas izmaksas;

4.4. Iesniedzējam, kurš īpašumā ir deklarēts vismaz vienu gadu no pieteikuma iesniegšanas brīža;

4.5. Ja iesniedzējam nav nekustamā īpašuma nodokļa parāds un parāds pašvaldības kapitālsabiedrībai par sniegtajiem pakalpojumiem;

4.6. Ja nekustamajā īpašumā, kuram plānota pieslēguma izbūve nav konstatēti būvniecības noteikumu pārkāpumi pašvaldības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

No minētā regulējuma secināms, ka tie ir kumulatīvi kritēriji, tātad visiem kritērijiem ir jāizpildās vienlaicīgi.

Savukārt Saistošo noteikumu Nr.26/2022 9.punts paredz, ka pašvaldība, pēc ikgadējā budžeta apstiprināšanas, katru gadu publicē paziņojumu par kārtējā gadā apstiprināto budžetu līdzfinansējuma saņemšanai ūdensapgādes un/vai kanalizācijas pieslēguma izmaksu segšanai vietējā laikrakstā „Mārupes vēstis" un pašvaldības mājas lapā www.marupe.lv.

[12] No lietas materiāliem konstatējams turpmākais.

[12.1] 2019.gada 9.aprīlī /pers. A/ Mārupes novada pašvaldībā iesniedza pieteikumu kanalizācijas izbūvei /adrese B/, Mārupes pag., Mārupes novadā (*lietas 25.lapa*)

2019.gada 13.jūnijā Pieteikumu izvērtēšanas un pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanas dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai kanalizācijas sistēmai vērtēšanas komisija, izvērtējot saņemto pieteikumu, secināja, ka nekustamais īpašums neatbilst Saistošo noteikumu *Nr.47/2016 (zaudējuši spēku ar 2022.gada 1.jūliju)* 3.2.apakšpunktam, atzīstot, ka pa /adrese/ielu gar šo īpašumu nav izbūvēts maģistrālais kanalizācijas vads un/vai tas atrodas tuvumā šim nekustamajam īpašumam (*lietas 31.-32.lapa*).

2019.gada 26.jūnijā Mārupes novada pašvaldības dome atbilstoši Saistošo noteikumu *Nr.47/2016 (zaudējuši spēku ar 2022.gada 1.jūliju)* 20.2.apakšpunktam lēma atteikt finansējuma piešķiršanu /pers. A/ (*lietas 33.lapa*).

2019.gada 19.jūlijā pašvaldība informēja /pers. A/ par pašvaldības domes pieņemto lēmumu (*lietas 34.lapa*). Iebildumi no /pers. A/ nav saņemti.

[12.2] 2021.gada 12.maijā pašvaldībā atkārtoti saņemts pieteikums kanalizācijas izbūvei īpašumā /adrese B/. /pers. A/ pieteikumā norādījusi vēlamo pieslēguma trajektoriju, norādot, ka kanalizācijas izbūvi paredzēts turpināt kā esošās, /adrese C/, īpašumā izbūvētās, trases turpinājumu (*lietas 16.,35.lapa*).

2021.gada 17.maijā pašvaldībā iesniegts /pers. C/ pieteikums kanalizācijas izbūvei /adrese A/, (*lietas 37.lapa*), pieteikumam pievienojot identisku trases izbūves shēmu, kāda jau tika saņemta ar /adrese B/, pieteikumu. Shēmu parakstījuši /adrese B/, /adrese A/ un /adrese C/, īpašnieki.

2021.gada 30.jūnijā Pieteikumu izvērtēšanas un pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanas dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai kanalizācijas sistēmai vērtēšanas komisija izskatīja abus pieteicēju pieteikumus un secināja, ka pieteikumi nav atbalstāmi, jo tie neatbilst Saistošo noteikumu *Nr.47/2016 (zaudējuši spēku ar 2022.gada 1.jūliju)* 3.2.apakšpunktam - pa ielu vai ceļu gar nekustamo īpašumu nav izbūvēts (nav plānots) maģistrālais ūdensapgādes un/vai kanalizācijas vads, vai tā izbūve nav tehniski, tiesiski vai ekonomiski pamatota (*lietas 41.-42.lapa*).

2021.gada 11.augustā Mārupes novada pašvaldības dome, pamatojoties uz Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma Pārejas noteikumu 17.punktu un Saistošo noteikumu *Nr.47/2016* 20.2.apakšpunktu, pieņēma Lēmumu atteikt piešķirt līdzfinansējumu, jo pieteikumi neatbilst Saistošo noteikumu *Nr.47/2016 (zaudējuši spēku ar 2022.gada 1.jūliju)* 3.2.apakšpunktam - pa ielu vai ceļu gar nekustamo īpašumu nav izbūvēts (nav plānots) maģistrālais ūdensapgādes un/vai kanalizācijas vads, vai tā izbūve nav tehniski, tiesiski vai ekonomiski pamatota.

[12.3] /adrese/iela ir Mārupes novada pašvaldībai piederošā iela, kura nodibināta ar Mārupes pagasta padomes 1995.gada 31.maija lēmumu Nr.1.4.(sēdes prot.Nr.1) no /adrese/ceļa līdz /adrese/ielai 2,97 km garumā (*lietas 55.-57.lapa*) . /adrese/ielai a r 2017.gada 30.augusta Mārupes novada domes saistošajiem noteikumiem Nr.24/2017 „Lokālplānojums Mārupes un Tīraines ciemu ielu tīkla un sarkano līniju precizēšanai, ietverot priekšlikumus atsevišķu zemes vienību funkcionālā zonējuma grozīšanai, Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un Grafiskā daļa" (*https://www.marupe.lv/lv/marupes-novada-pasvaldiba/attistiba-un-planosana/lokalplanojumi*) ir noteiktas un nostiprinātas ielas sarkanās līnijas 21m platumā.

SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" ir Mārupes novada pašvaldībai 100% piederošs uzņēmums, kurš uz 2010.gada 26.maijā a r pašvaldību noslēgtā līguma Nr.5-25/86-2010 pamata (*lietas 43.-51.lapa*) sniedz ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu visām juridiskām un fiziskām personām Mārupes pagastā, izņemot starptautiskās lidostas „Rīga" teritoriju.

Atbilstoši noslēgtajam līgumam SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" veic ūdenssaimniecības infrastruktūras pakāpenisku izbūvi, tostarp arī /adrese/ ielā. Saskaņā ar SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" mājas lapā (*https://www.mkp.lv/images/KAN_tiklu_karte.pdf*) pieejamo informāciju, /adrese/ ielā pie mājas Nr./numurs/ līdz krustojumam ar /adrese/ielu atrodas esošs izbūvēts maģistrālais kanalizācijas vads, kas pieder SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" un ir ieguldīts pašvaldības /adrese/ielas, Mārupe, sarkanajās līnijās.

[12.4] Tiesas sēdē noskaidrots, ka vienīgais kritērijs, kas Mārupes novada domes ieskatā neizpildās, lai līdzpieteicējas varētu saņemt līdzfinansējumu kanalizācijas vada izbūvei ir tāds, ka pa ielu vai ceļu gar nekustamo īpašumu nav izbūvēts maģistrālais ūdensvads un/vai kanalizācijas vads vai tas neatrodas tiešā tuvumā šim nekustamajam īpašumam, un tā izbūve ir tehniski, tiesiski un ekonomiski pamatota, proti, neizpildās Saistošo noteikumu Nr.26/2022 4.2.apakšpunkta prasības.

Vērtējot Saistošo noteikumu Nr.26/2022 4.2.apakšpunkta redakciju un Saistošo noteikumu *Nr.47/2016 (zaudējuši spēku ar 2022.gada 1.jūliju)* 3.2.apakšpunkta redakciju, konstatējams, ka tās ir līdzīgas, paredz identisku kritēriju izpildi par to, ka pa ielu vai ceļu gar nekustamo īpašumu ir jābūt izbūvētam maģistrālajam ūdensvadam un/vai kanalizācijas vadam vai tam jāatrodas tiešā tuvumā šim nekustamajam īpašumam, un tā izbūvei ir jābūt tehniski, tiesiski un ekonomiski pamatotai.

[12.5] Lietā nav strīda, ka dzīvojamām mājām/adrese A/ un /adrese B/, dzeramā ūdens piegāde ir nodrošināta, jo mājas ir pieslēgtas maģistrālajam ūdensapgādes vadam. Starp /adrese/ ielu un abu līdzpieteicēju īpašumiem atrodas viena dzīvojamā māja /adrese C/, ar tai pieguļošo teritoriju. Līdzpieteicēju mājas ar ielu savieno 60 metrus garš servitūta ceļš.

Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka 2019.gadā pie /adrese/ielas maģistrālā kanalizācijas vada tika pieslēgta māja /adrese C/. No ielas maģistrālā vada tika izveidots atzars līdz mājas /adrese C/, teritorijā esošai kanalizācijas akai.

Līdzpieteicēju ieskatā šī kanalizācijas aka ir tiešā /adrese A/ un /adrese B/, dzīvojamo māju tuvumā, kam Mārupes novada dome nepiekrīt. Tāpat Mārupes novada dome, viedokli pamatojot ar SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" sniegto informāciju, neatzīst par pamatotu līdzpieteicēju viedokli, ka abu dzīvojamo māju /adrese A/ un /adrese B/, pieslēgšana pie maģistrālās kanalizācijas vada ir plānota, izmantojot /adrese C/, zemesgabalā izvietoto kanalizācijas aku, ka šāda kanalizācijas vada izbūve ir saskaņota ar /adrese C/, īpašnieku.

[12.6] No Mārupes teritorijas plānojuma 2014.-2026.gadam (*lietas 52.lapa*) redzams, ka /adrese A/ un /adrese B/, nekustamie īpašumi neatrodas tiešā ūdens teritorijas tuvumā, starp konkrētajiem nekustamajiem īpašumiem *atrodas viena dzīvojamā māja /adrese C/, ar tai pieguļošo teritoriju, kā arī līdzpieteicēju mājas ar ielu savieno servitūta ceļš.*

Lai izpildītu Saistošo noteikumu *Nr.26/2022* 4.2.apakšpunktu kopsakarā ar Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 8.panta trešo daļu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu un 10.panta pirmās daļas 4.punktu SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" centralizētās kanalizācijas tīklam būtu jāatrodas tieši pie īpašumu /adrese A/ un /adrese B/, robežām, kā tas izskatāmajā lietā nav.

[12.7] Vērtējot minēto, tiesa konstatē, ka Mārupes novada dome lūdz ņemt vērā SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" sniegto informāciju (*lietas 53.-54.lapa*) „Par skaidrojuma sniegšanu par kanalizācijas pieslēguma izbūvi īpašumiem /adrese A/ un /adrese B/".

Konkrētajā skaidrojumā SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" kā ūdens un kanalizācijas pakalpojuma sniedzējs Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma izpratnē skaidro, ka, pirmkārt, līdzpieteicēju piedāvātais pieslēguma risinājums vairs nav tikai ārējos un iekšējos tīklus savienojošs elements (pieslēgums Saistošo noteikumu *Nr.47/2016* 2.punkta izpratnē, šobrīd Saistošo noteikumu Nr.26/2022 2.2.apakšpunkts), bet tas ir trešajai personai piederošu īpašumu šķērsojošā otrās grupas hidrotehniskā būve, kura pati par sevi ir patstāvīgs infrastruktūras objekts, kas pēc izbūves apgrūtinās privātīpašumu /adrese C/.

Otrkārt, pirms tiek risināts jautājums par tiešo pieslēgumu izbūvi līdzpieteicēju īpašumiem, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" skaidro, ka ir

jārisina jautājums par to, vai atzara no /adrese/ielā esošā kanalizācijas vada izbūve līdz abu līdzpieteicēju īpašumu robežām ir tehniski, tiesiski un ekonomiski pamatota, jo atzaram pēc iepriekšējā normatīvā regulējuma, bija jābūt izbūvētam kā SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" infrastruktūras daļai par SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" līdzekļiem, lai nodrošinātu sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu līdz piederības robežai (potenciāla pieslēguma izbūves vieta, kuru līdzfinansēšanai vērsušās līdzpieteicējas pašvaldībā).

Daļā par tehnisko risinājumu, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" norāda, ka atzars līdz līdzpieteicēju īpašumiem obligāti ir jāaprīko ar sūkņu staciju, jo ar pašteces risinājumu notekūdeņi nesasniegs maģistrālo vadu. Proti, notekūdeņi virzās tikai vienā virzienā – no to rašanās vietas līdz maģistrālajam vadam, un maģistrālais vads jau atrodas tādā dziļumā /adrese/ ielā, kas tehniski nevar nodrošināt atbilstošu slīpumu no līdzpieteicēju īpašumiem, lai paštecē sadzīves notekūdeņi bez aizķeršanās tiktu novadīti.

Vērtējot šādas infrastruktūras izbūves tiesiskumu un izdevīgumu, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" norāda, ka ārpus sarkanajām līnijām atbalsta tikai tādas infrastruktūras veidošanu, kura, nonākot SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" pamatlīdzekļu uzskaitē, var kalpot nākotnē vairāku jaunu pieslēgumu izveidošanai. Šādus tīklus būvē SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" kā ūdenssaimniecības pakalpojuma sniedzējs Ūdenssaimniecības pakalpojuma likuma 11.pantā noteiktā kārtībā.

Treškārt, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" kā ūdenssaimniecības pakalpojuma sniedzējs uzskata, ka šādas infrastruktūras izbūve un uzturēšana izskatāmajā lietā neatbilst SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" kā sabiedriskā pakalpojuma sniedzēja interesēm nodrošināt sabiedrisko pakalpojumu, un līdz ar to nav ekonomiski pamatota, jo pakalpojumu lietos tikai divas mājsaimniecības, savukārt, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi", būvējot to sabiedriskā pakalpojuma nodrošināšanas nolūkos, visas ar to saistītās izmaksas būtu jāiekļauj kopējā ūdenssaimniecības tarifā.

Ceturtkārt, daļā par piedāvātā risinājuma tiesiskumu, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" norāda, ka piekrīt līdzpieteicēju risinājumam, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" šā mērķa sasniegšanai vispirms būtu jārisina arī kompensācijas izmaksāšanas jautājumi saistībā ar /adrese C/, zemes apgrūtināšanu ar SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" infrastruktūru. Šai vienošanās būtu jānotiek pirms līdzpieteicējas iesniedz savus pieteikumus pašvaldības atbalsta saņemšanai, jo, kamēr tā nav panākta, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" nav tiesīga pieļaut, ka pašvaldības atbalstāmie būvdarbi notiks trešajai personai piederošajā īpašumā. Vienlaicīgi SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" vērsuši līdzpieteicēju uzmanību uz to, ka līdzpieteicēju līdz šim privāttiesiskā kārtā panāktais saskaņojums ar /adrese C/, īpašnieku (*lietas 16.lapa*) neatbrīvo pašu /adrese C/, īpašnieku un SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" no pienākuma obligāti rakstveidā vienoties par privātā īpašuma apgrūtināšanu pirms jebkādu tālāku darbību plānošanas, tostarp arī pašvaldības atbalsta pieteikšanas. Lietas materiālos šādas vienošanās nav, no procesa dalībnieku paskaidrojumiem izriet, ka noslēgta tikai privāta vienošanās starp /adrese C/, /adrese A/, /adrese B/, Mārupē, nekustamo īpašumu īpašniekiem.

Visbeidzot, kā alternatīvs situācijas risinājums apstākļos, kad sabiedriskā pakalpojuma sniedzējs nesaskata lietderību izbūvēt savus tīklus līdz pakalpojuma lietotāja īpašuma robežai Ūdenssaimniecības pakalpojuma likuma 11.panta kārtībā, ir līdzpieteicējiem vienoties ar /adrese C/, nekustamā īpašuma īpašnieku par tā esošā pieslēguma izmantošanu, /adrese C/, īpašniekam turpmāk nodrošinot līdzpieteicējām ūdenssaimniecības pakalpojumu kā blakuslietotājām. Šādā gadījumā /adrese C/, īpašniekam atsevišķi nav jāvienojas ar SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi". Piederības robeža saglabātos pie /adrese C/, īpašuma, attiecīgi nodrošinot iekšējo un ārējo tīklu uzturēšanas kārtību atbilstoši Ūdenssaimniecības pakalpojuma likuma 9.panta un 10.panta prasībām.

[12.8] No lietas materiāliem izriet, ka Mārupes novada dome pievienojas SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" inženieru izteiktajam viedoklim un uzskata, ka konkrētajā situācijā, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" maģistrālajam vadam neatrodoties tieši pie līdzpieteicēju īpašumu robežām, un SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" nesaskatot lietderību to izbūvēt nākotnē, nav iespējams piešķirt pašvaldības atbalstu tādas infrastruktūras izbūvei, kas pēc būtības ir nevis pieslēgums (ārējos un iekšējos tīklus savienojošs elements ar skaidri noteikto piederības robežu), bet ir trešajai personai piederošu īpašumu šķērsojoša un pēc izbūves apgrūtinoša otrās grupas hidrotehniskā būve, kura pati par sevi ir patstāvīgs infrastruktūras objekts. Turklāt nenonākot šim vadam ar sūkņu staciju SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" pamatlīdzekļu uzskaitē, ūdenssaimniecības pakalpojuma kā sabiedriskā pakalpojuma pieejamība līdzpieteicējām jebkurā gadījumā tiks liegta, kas ir pretrunā ar Saistošo noteikumu *Nr.26/2022* izdošanas mērķi – nodrošināt tieši sabiedriskā ūdenssaimniecības pakalpojuma pieejamību Mārupes pagasta administratīvajā teritorijā (Ūdenssaimniecības pakalpojuma likuma 6.panta pirmās daļas tvērumā).

[12.9] Līdzpieteicējas uzskata, lai konstatētu abu līdzpieteicēju neatbilstību Saistošo noteikumu Nr.47/2016 3.2.punkta prasībai, Mārupes novada domei bija jākonstatē apstākļi par katru dzīvojamo māju atsevišķi: 1) vai pa /adrese/ ielu jau ir izbūvēts maģistrālais kanalizācijas vads; 2) vai /adrese/ielas maģistrālais kanalizācijas vads atrodas tiešā tuvumā /adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamai mājai; 3) vai /adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamās mājas pieslēguma izbūve maģistrālajam kanalizācijas vadam ir tehniski pamatota; 4) vai /adrese A/ un /adrese B/ dzīvojamo māju pieslēguma izbūve maģistrālajam kanalizācijas vadam ir ekonomiski pamatota.

Tiesa jau iepriekš spriedumā skaidroja, ka, taisot spriedumu izskatāmajā lietā, nevar piemērot spēkā neesošas tiesību normas. Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka līdzpieteicēju norādītie četri kritēriji ir izvērtējami, lai taisītu spriedumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanas pamatojumu.

[13] Vērtējot tiesību normās noteiktos līdzpieteicēju izvirzītos kritērijus, jau iepriekš spriedumā konstatēts, ka pa /adrese/ielu jau ir izbūvēts maģistrālais kanalizācijas vads, par ko lietā nav strīda. Tāpat sprieduma [12.5] punktā konstatēts, ka starp /adrese/ielu un abu līdzpieteicēju īpašumiem atrodas viena dzīvojamā māja /adrese C/, ar tai pieguļošo teritoriju, kā arī servitūta ceļš.

Ņemot vērā SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" papildus sniegto informāciju (*lietas 95.lapa*), konstatējams, ka /adrese C/, izbūvējot maģistrālo kanalizācijas vadu katram /adrese/ielai pieguļošajam īpašumam tika izbūvēts viens atzars sarkano līniju robežās atbilstoši projektēšanas un izbūves brīdī esošajam īpašumu sadalījumam. No lietas materiālos esošā /adrese B/, Zemes robežu plāna, izgatavots 2001.gada 8.janvārī, apstiprināts 2001.gada 10.maijā (*lietas 26.lapa*), un lietas materiālos esošās Zemesgrāmatu apliecības īpašumam /adrese A/, un /adrese C/, kā arī pēc ielūkošanās elektroniskajā zemesgrāmatā, konstatējams, ka minētie īpašumi ir atdalīti no nekustamā īpašuma /adrese/, par ko liecina 2001.gada 25.jūnija ieraksts zemesgrāmatā.

Lietā nav strīda, ka kanalizācija vada izbūve ar tiešu piekļuvi maģistrālajam kanalizācijas vadam ir veikta /adrese C/, nekustamajam īpašumam.

Tātad secināms, ka laika gaitā nekustamais īpašums /adrese/, ir sadalīts trijos nekustamajos īpašumos, kā arī ir izveidots servitūta ceļš. Tomēr katram no nekustamajiem īpašumiem nav izveidots, izbūvēts atsevišķs atzars sarkano līniju robežās, lai nodrošinātu tiešu piekļuvi maģistrālajam kanalizācijas vadam, kas atrodas uz /adrese/ielas.

No minētā izriet, ka līdzpieteicēju gadījumā neizpildās Saistošo noteikumu Nr.26/2022 4.2.apakšpunta kritērijs: pa ielu vai ceļu gar nekustamo īpašumu ir izbūvēts maģistrālais ūdensvads un/vai kanalizācijas vads vai tas atrodas tiešā tuvumā šim nekustamajam īpašumam.

Vienlaicīgi minētā tiesību norma noteic prasību, ka kanalizācijas vada izbūvei ir jābūt tehniski, tiesiski un ekonomiski pamatotai.

SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" ir norādījuši, ka atsevišķu māju vajadzībām nav lietderīga un ekonomiski pamatota sūkņu stacijas izbūve, kas ir viens no piedāvātajiem tehniskajiem risinājumiem, lai nodrošinātu notekūdeņu risinājumu, turklāt trases izbūve būtu iespējama ārpus sarkanajām

līnijām, kas mainītu tās tiesisko risinājumu, ko paredz Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 11.pants, proti, SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" kā pakalpojuma sniedzējam būtu jāizmaksā kompensācija /adrese C/, nekustamā īpašuma īpašniekam, kā arī jāveic papildu saskaņošanas darbi, kā arī jāmaina būvniecības kārtība, kas ārpus sarkanajām līnijām nav ekonomiski un tehniski pamatota. Vienlaicīgi konstatējams, ka SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" piedāvājuši divus dažādus risinājumus, pieslēgumu tiešajam atzaram no maģistrālā vada un vairākus īpašumus šķērsojošu atzaru ārpus sarkanajām līnijām, apbūvējot to ar sūkņu staciju.

Ņemot vērā minēto, Saistošo noteikumu Nr.26/2022 10.punkts noteic pašvaldībā iesniedzamos dokumentus, lai pieteiktos pašvaldības līdzfinansējuma saņemšanai, konkrēti, 10.2.apakšpunts paredz iesniegt tehnisko dokumentāciju, kas saskaņota ar pašvaldības kapitālsabiedrību.

No minētās normas izriet, ka tieši līdzpieteicējiem ir jāveic kanalizācijas vada izbūves tehniskā risinājuma izstrāde, kas jāsaskaņo ar SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi", bet pēc tam jāiesniedz pašvaldībā. No lietas materiāliem un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem tiesa konstatē, ka līdzpieteicējas minēto apzinās, bet vienlaicīgi tehnisko risinājumu nav ne izstrādājušas, ne saskaņojušas ar pakalpojuma sniedzēju un nav iesniegušas pašvaldībā, atsaucoties uz dārgajām izmaksām, kas saistītas ar projekta izstrādi.

No minētā secināms, ka, ņemot vērā līdzpieteicēju nekustamo īpašumu novietojumu attiecībā pret maģistrālo kanalizācijas vadu, bez papildu projektēšanas un saskaņošanas ar trešajām personām, pieslēguma izbūve /adrese A/ un /adrese B/, šobrīd nav tehniski un tiesiski, un ekonomiski pamatota, jo līdzpieteicējas nav izpildījušas visas tiesību normās noteiktās prasības, tajā skaitā, nav ieguvušas saskaņojumus, ieguvušas izstrādātu tehnisko dokumentāciju. Turklāt līdzpieteicējām piederošie nekustamie īpašumi attiecībā pret maģistrālo kanalizācijas vadu neatrodas tā tiešā tuvumā, tas ir, maģistrālais kanalizācijas vads neatrodas tieši pie līdzpieteicēju īpašumu robežām. Turklāt bez tehniskā projekta izstrādes un saskaņojuma nav iespējams piešķirt pašvaldības atbalstu tādas infrastruktūras izbūvei, kas pēc būtības ir nevis pieslēgums (ārējos un iekšējos tīklus savienojošs elements ar skaidri noteikto piederības robežu), bet ir trešajai personai piederošu īpašumu šķērsojoša un pēc izbūves apgrūtinoša otrās grupas hidrotehniskā būve, kura pati par sevi ir patstāvīgs infrastruktūras objekts.

Attiecībā uz līdzpieteicēju pārstāvja argumentu, ka SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" sniegtā informācija nav patiesa, pamatota, ka sūkņu stacijas izbūve nav nepieciešama, tiesa norāda, ka izskatāmajā lietā nav iesniegti pierādījumi, kas šādu viedokli pamato, kas atspēkotu SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi" inženieru sagatavotajā ziņojumā norādīto informāciju par iespējamajiem tehniskajiem risinājumiem.

Tāpat tiesa secina, ka līdzpieteicēju apgalvojums, ka /adrese A/ un /adrese B/, dzīvojamo māju pieslēgšanai maģistrālajam kanalizācijas vadam jāiegulda zemē 58 metrus garš kanalizācijas vads jeb vidēji 29 metrus vienai dzīvojamai mājai, kas nav vairāk, kā citiem īpašumiem, un ka kanalizācijas vada pieslēguma izbūves process nav tehnoloģiski sarežģīts, līdz ar to bez tehnoloģiski sarežģītiem risinājumiem izbūvējot 58 metru pieslēguma vadu divu mājsaimniecību pieslēgšanai maģistrālajam kanalizācijas vadam, ka projekts neprasa palielinātu finansējumu un ir ekonomiski pamatots, nav dokumentāri pamatots, līdzpieteicējas nav iesniegušas pierādījumus, kas apliecinātu šī apgalvojuma pamatojumu.

[14] Ņemot vērā šajā spriedumā konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka pieteikums ir noraidāms, jo neizpildās priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai līdzpieteicējām.

[15] Līdzpieteicējas uzskata, ka Mārupes novada dome pārkāpusi vienlīdzības un tiesiskās paļāvības principus, un vienu no izvirzītajiem uzdevumiem – veicināt decentralizēto kanalizācijas sistēmu pieslēgšanos centralizētajai kanalizācijas sistēmai.

Tiesa šādus argumentus noraida kā nepamatotus, pamatojoties uz turpmāko.

*[15.1] Administratīvā procesa likuma 6.pantā skaidrots vienlīdzības principa jēdziens, ka, p*astāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, iestāde un tiesa pieņem vienādus lēmumus (pastāvot atšķirīgiem faktiskajiem vai tiesiskajiem lietas apstākļiem, — atšķirīgus lēmumus) neatkarīgi no administratīvā procesa dalībnieku dzimuma, vecuma, rases, ādas krāsas, valodas, reliģiskās pārliecības, politiskajiem vai citiem uzskatiem, sociālās izcelsānās, tautības, izglītības, sociālā un mantiskā stāvokļa, nodarbošanās veida un citiem apstākļiem.

Tiesa, vērtējot lietas materiālus to kopsakarā ar tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, secina, ka līdzpieteicējas nav iesniegušas pierādījumus, ka attiecībā pret viņām pieļauta jebkāda veida diskriminācija, ka līdzīgā gadījumā kā līdzpieteicējām, Mārupes novada dome ir piešķīrusi līdzfinansējumu kanalizācijas vada izbūvei. Turklāt tiesas sēdē līdzpieteicēju pārstāvis atsaucās uz dzirdētām baumām, nevis reāliem, pārbaudāmiem faktiskajiem apstākļiem par konkrētu gadījumu.

Ņemot vērā minēto, tiesa nekonstatē vienlīdzības principa pārkāpumu attiecībā pret līdzpieteicējām.

[15.2] *Administratīvā procesa likuma 10.pants noteic, ka* privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa. Iestādes kļūda, kuras pieļaušanā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas.

Tiesa norāda, ka tiesiskās paļāvības princips ir saistīts ar iestādes rīcības prognozējamību, proti, ka privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir pareiza, jo šī rīcība ir pamatota ar tiesību normām. Tomēr privātpersonas tiesiskā paļāvība ne vienmēr ir aizsargājama – vai vismaz ne pilnībā aizsargājama. Lai noskaidrotu, vai privātpersonas tiesiskā paļāvība ir aizsargājama, apstiprinoši jāatbild uz šādiem jautājumiem: 1) vai bija kaut kas, uz ko varēja paļauties; 2) vai persona uz to tiešām paļāvās; 3) vai attiecīgās privātpersonas paļāvība ir aizsardzības vērta *(Senāta 2005.gada 22.februāra spriedums lietā Nr.SKA-30/2005)*.

Persona nevar paļauties, ka saņems kādu labumu no pašvaldības, konkrēti, līdzfinansējumu kanalizācijas vada izbūvei, īpaši, ja tas ir pretrunā normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Tātad līdzpieteicējām nebija, uz ko paļauties.

Ņemot vērā, ka Mārupes novada pašvaldība līdzpieteicējam nebija devusi nekādu apsolījumu un jau 2019.gadā ar līdzīgu pamatojumu, salīdzinot ar 2021.gadu, atteica piešķirt līdzfinansējumu kanalizācijas vada izbūvei, maz ticams, ka pieteicējām varēja rasties tiesiskā paļāvība, ka situācija ir mainījusies, ja faktiskie un tiesiskie apstākļi 2021.gadā nebija mainījušies. Līdz ar to tiesa nekonstatē, ka līdzpieteicējas uz kaut ko tiešām paļāvās.

Tāpat norādāms, ka apstāklis, ka līdzpieteicēju kaimiņiem, nekustamā īpašuma ar adresi /adrese C/, tika piešķirts pašvaldības līdzfinansējums, negarantē, ka situācijas ir identiskas un ka, vērtējot blakus esošus nekustamos īpašumus, visos gadījumos izpildās tiesību normās izvirzītie kritēriji līdzfinansējuma piešķiršanai. Katrs gadījums ir izvērtējams individuāli.

Ņemot vērā minēto, tiesa nekonstatē tiesiskās paļāvības principa pārkāpumu.

[16] Augstākās tiesas praksē jau ilgstoši ir nostiprinājusies atziņa, ka tiesas pienākums argumentēt spriedumu nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (*Senāta 2017.gada 21.marta sprieduma lietā Nr.SKA-583/2017 12.punkts*).

Tādējādi tiesa šajā spriedumā neatrunā visus līdzpieteicēju norādītos argumentus, kā vien tos, kam ir būtiska nozīme izskatāmajā lietā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt pilnībā /pers. C/ un /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru līdzpieteicējām tiktu piešķirts pašvaldības līdzfinansējums dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai ūdenssaimniecības sistēmai.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese D.Grabovska